

ยูคาลิปตัส (*Eucalyptus* L'Hér.)

(๑) เลขที่คำขอ : ๒๕๑/๒๕๕๐ วันที่ยื่นคำขอ : ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

(๒) ชื่อผู้ขอ : บริษัท ยูคาลิปตัส เทคโนโลยี จำกัด

(๓) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เค 139

(๔) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : โดยการควบคุมการผสมเกสร (Controlled Pollination) ซึ่งเป็นการผสมข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ เค 9 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ กับต้นพ่อพันธุ์ พีอี 1 สายพันธุ์ *E. pellita* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ ใน อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา

(๕) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ปี ๒๕๓๙ ได้ทำการควบคุมการผสมเกสร (Controlled Pollination) ซึ่งเป็นการผสมข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ เค 9 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ กับต้นพ่อพันธุ์ พีอี 1 สายพันธุ์ *E. pellita* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ ใน อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา

ปี ๒๕๔๐ เพาะเมล็ดลูกผสมที่ได้มาปลูกทดสอบ (Progeny Trial) ในพื้นที่ อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี วางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน ๖ ซ้ำๆ ละ ๙ ต้น เมื่อไม้ที่ปลูกทดสอบอายุครบ ๔ ปี ทำการคัดเลือกแม่ไม้ โดยพิจารณาจากลักษณะดีเด่นในด้าน การเจริญเติบโต รูปทรงต้น และความสูงเป็นหลัก (phenotypic selection) ได้ต้นแม่ไม้ เค 139

ปี ๒๕๔๕ นำต้นแม่ไม้ เค 139 มาขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อโดยห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา จนได้จำนวนกล้าไม้ที่เพียงพอเพื่อนำกล้าไม้ที่ได้มาปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลน (Clonal trial)

ปี ๒๕๔๖ ปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลนจำนวน ๒ แปลง ในพื้นที่ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา และ อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี แต่ละแปลงวางแผนการทดลองแบบ RCBD ๔ ซ้ำๆ ละ ๔๐ ต้น เมื่อไม้ปลูกทดสอบอายุครบ ๓ ปี พบว่าโคลน เค 139 มีคุณสมบัติด้านการเจริญเติบโตที่ดี และมีความสม่ำเสมอภายในโคลน

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ระยะกล้าไม้ (อายุ ๑ - ๓ เดือน)

ลักษณะลำต้น	ลำต้นทรงเหลี่ยม
ลักษณะใบ	ยอดอ่อนสีน้ำตาล ใบสลับตั้งแต่แรก รูปใบหอก ขอบใบเรียบ เส้นใบทำมุม ปานมากกับเส้นกลางใบ ใบแก่ไม่เป็นมัน ใบแก่สีเขียว สิบบริเวณหลังใบกับ ท้องใบเหมือนกัน เส้นกลางใบสีเหลือง ก้านใบสีแดง

ระยะต้นเจริญเติบโตเต็มที่ (อายุมากกว่า ๒ ปี)

ลักษณะลำต้น	ลำต้นเดี่ยว ทรงกลม เปลือกติดตลอดลำต้น เปลือกชนิดเรียบเป็นสะเก็ด การลอกเปลือกเป็นไม่ลอกเปลือก สีของเปลือกนอก สีพื้นสีเขียวอมเทา (Greyed Green Group 194 A) เปลือกเรียบด้าน ไม่มีร่องใต้กิ่ง กิ่งทำมุม ปานกับลำต้น ไม่มีปีกที่กิ่ง
ลักษณะใบ	ใบอ่อนสีเขียวอมเหลือง (Yellow Green Group N144 A) ใบรูปหอกแคบ ใบแก่สีเขียว (Green Group N137 A) ใบแก่เป็นมัน สิบบริเวณหลังใบกับ ท้องใบเหมือนกัน เส้นใบทำมุมปานกับเส้นกลางใบ ขอบใบเรียบ ก้านใบสี เขียวอมเหลือง (Yellow Green Group 151 A)
ลักษณะดอก	เป็นช่อดอกเดี่ยว ช่อดอกสมมาตรตามรัศมี เกิดช่อดอกที่ซอกใบ ลักษณะ ก้านช่อดอกทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดอกตูมรูปกระสวย ฝาปิดรูปกรวย มีวง แหวนที่ดอกตูม ลายบนผิวดอกตูมเรียบ เกสรเพศผู้เมื่อตัดตามแนวดิ่งของ ดอกตูมงอไม่เป็นระเบียบ เกสรเพศผู้สีครีม ก้านชูอับเรณูตั้งตรง อับเรณู รูปรียาว
ลักษณะผล	รูปถ้วย

พันธุ์ เค 139

